

Vastgoedforum

VAC Gent – 29/04/2019

 NBN

OVERZICHT MILIEU MANAGEMENT

Joerdi Roels

WAAIER AAN MOGELIJKHEDEN

BREEAM®

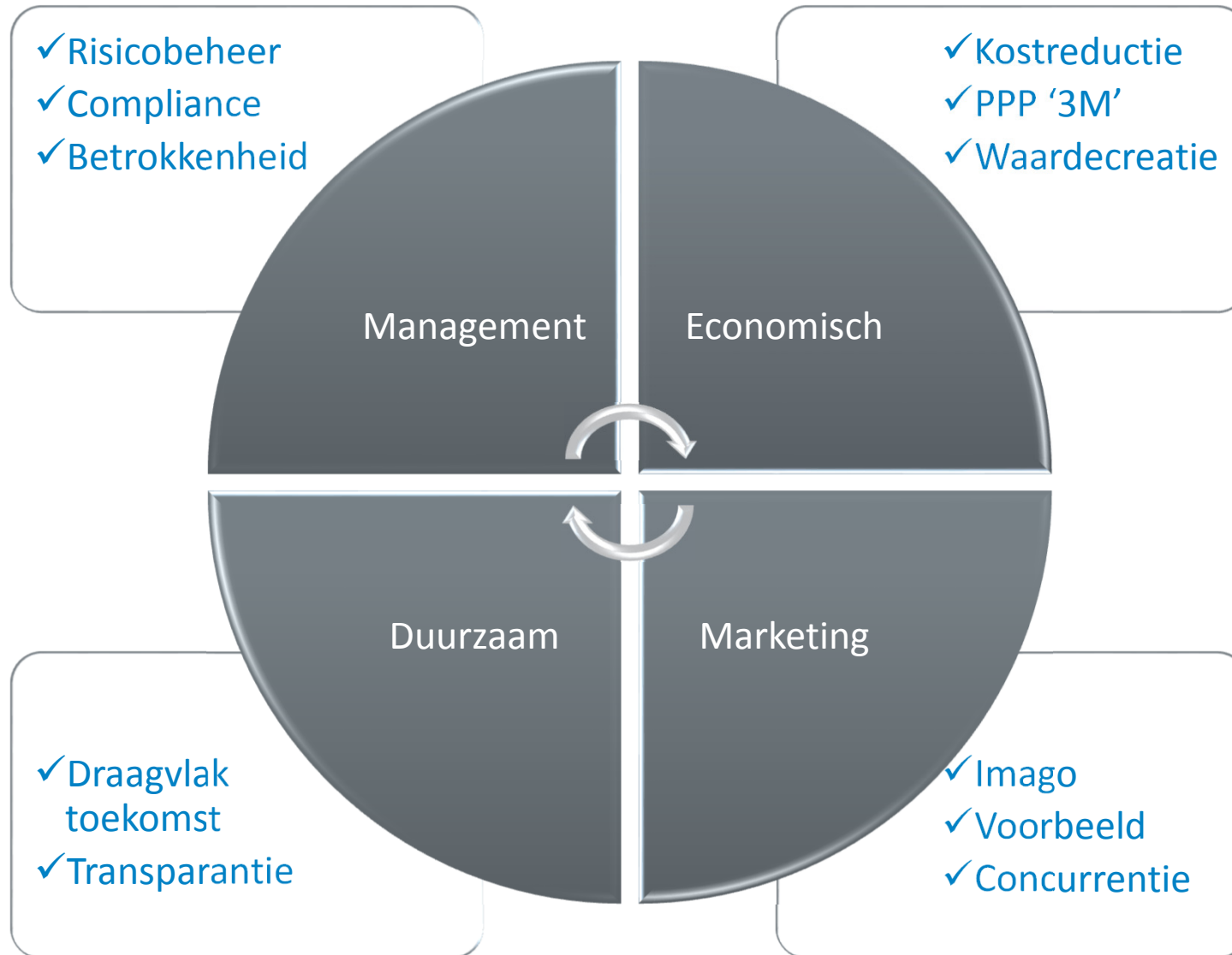
ISO 14001

WAAROM

Normen en schema's helpen een organisatie om:

- Milieuaspecten systematisch te managen;
- Te voldoen aan wettelijke en andere eisen;
- Risico's en kansen op te pakken;
- Milieuprestaties te monitoren en te verbeteren.

VOORDELEN

ENKELE GETALLEN

ISO 14001   1.063 gecertificeerde organisaties in België

(109.133 in Europa, 362.610 Wereldwijd)

EMAS   71 geregistreerde organisaties in België

(3.673 in Europa, 1 in NI)

MVO-P   3 organisaties in België (210 in NI)

VCDO   120 organisaties in Vlaanderen

<http://ec.europa.eu/environment/emas/register>

<https://www.iso.org/the-iso-survey.html>

<https://www.voka.be/vcdo>

<http://www.mvoprestatieladder.nl/gecertificeerde-organisaties/>

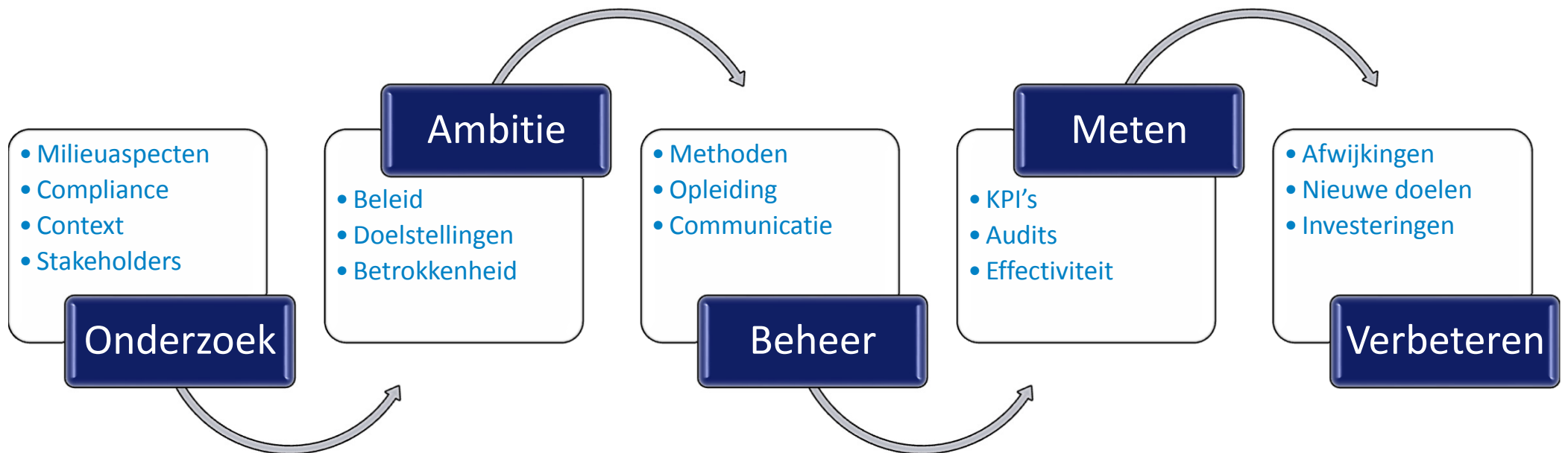
MILIEUMANAGEMENTSYSTEEM

Raamwerk van analyses & beheers- en verbetermaatregelen, die bedoeld zijn om de strategie en milieudoelstellingen te realiseren;

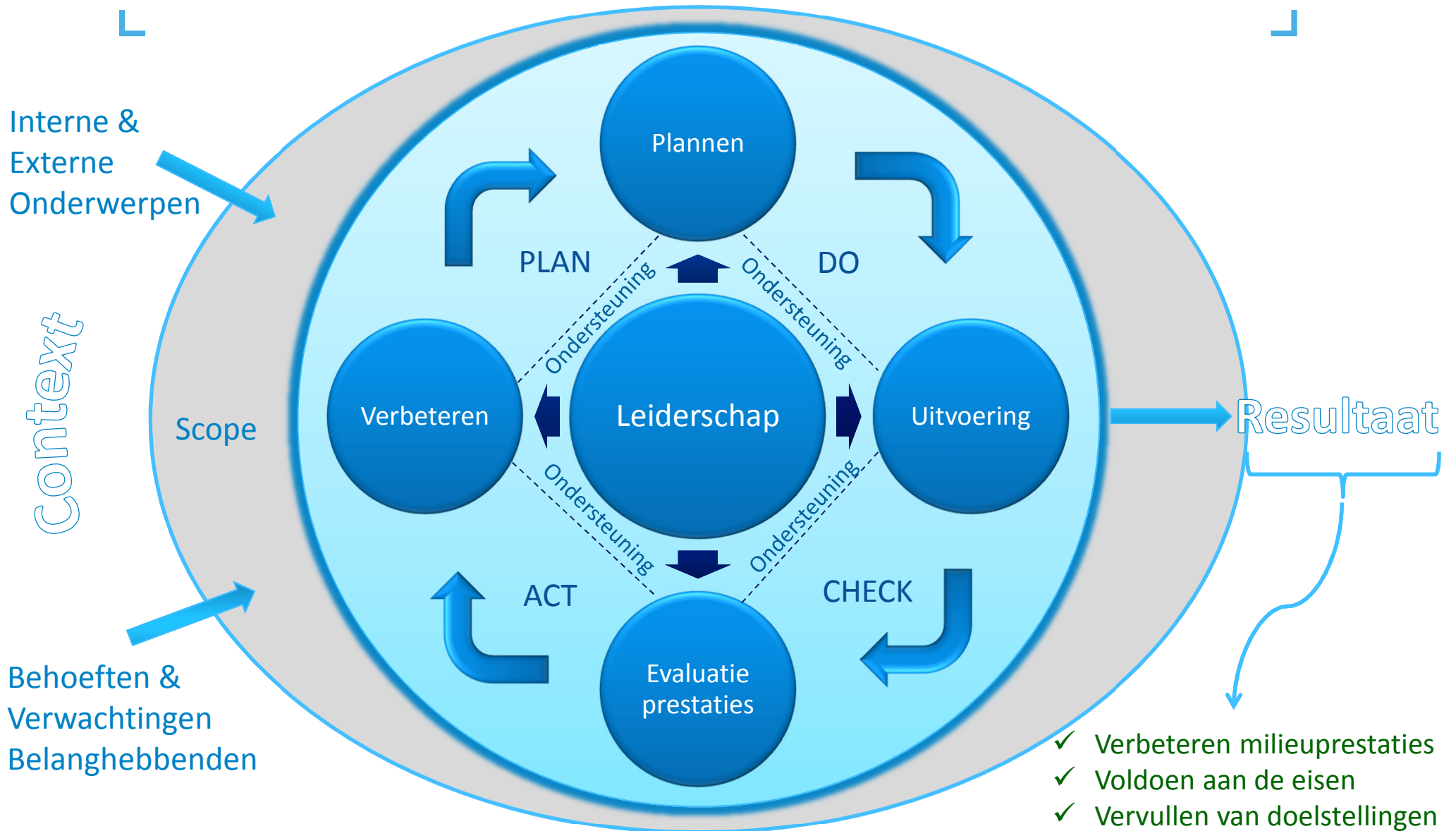
Een managementsysteem omvat tevens controlemechanismen (audits, monitoring,...) die nagaan of gemaakte afspraken worden nageleefd en de prestaties in lijn liggen met de strategische keuzes;

Finaal moet het managementsysteem continue verbetering bewerkstelligen door o.a. te leren uit het verleden en opportuniteiten van de toekomst invulling te geven.

MILIEUMANAGEMENTSYSTEEM

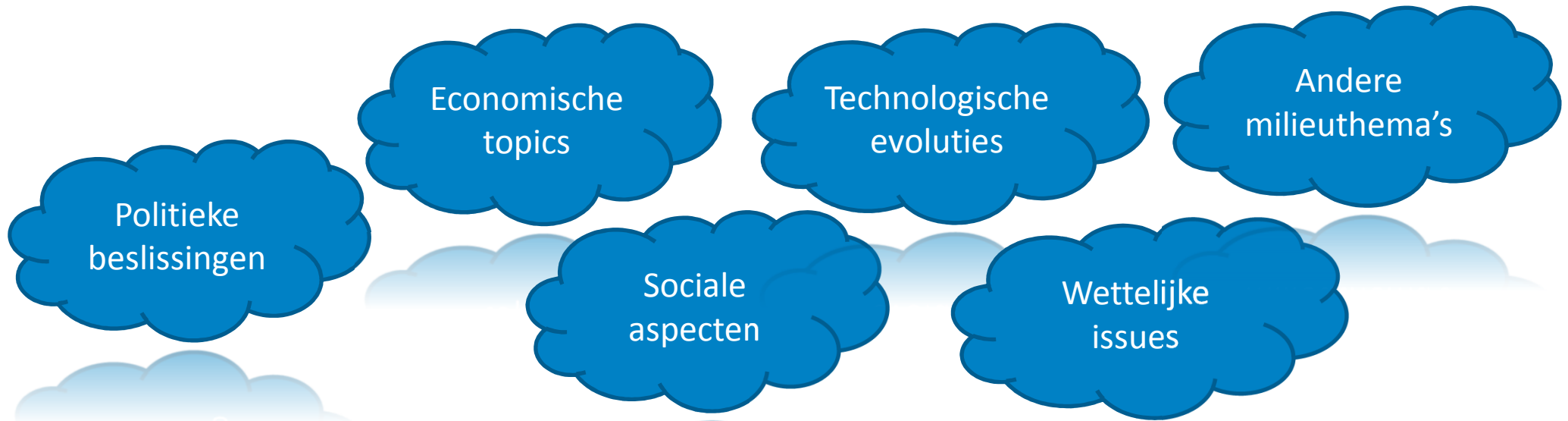

MODEL ISO 14001:2015

CONTEXT

Belanghebbenden

CONTEXT

Topic	Issue
P	<u>Politieke invloed</u> ; bv. energiebeleid (stimuleren of stopzetten subsidieregeling mbt energie, COP 21 in Parijs, uitstap kernenergie?)
E	<u>Economisch</u> : stijgende grondstofkosten & heffingen, kostendruk
S	<u>Sociaal</u> : wijziging aankoopgedrag consumenten (meer milieuvriendelijke producten), terreur, stakingen, schaarste competente medewerkers op arbeidsmarkt, klimaatpijbelars...
T	<u>Technologische evoluties</u> : BBT's, informatisering (GBS), duurzame evoluties zoals free cooling, groen retentiedak, SmartBin C2C...
L	<u>Legal</u> : snel stijgende wijziging/verstrenging in wetgeving
E	<u>Ecologisch</u> : schaarste grondstoffen (bv. grondwater), beperking van beschikbare ruimte, overstromingsgevaar, extreme temperatuur...

WELKE GEVAREN VERWACHTEN WE HET MEEST?

 Technologie
  Economie
  Sociaal
  Milieu
  Geopolitiek

TOP VIJF HOOGSTE RISICO'S

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

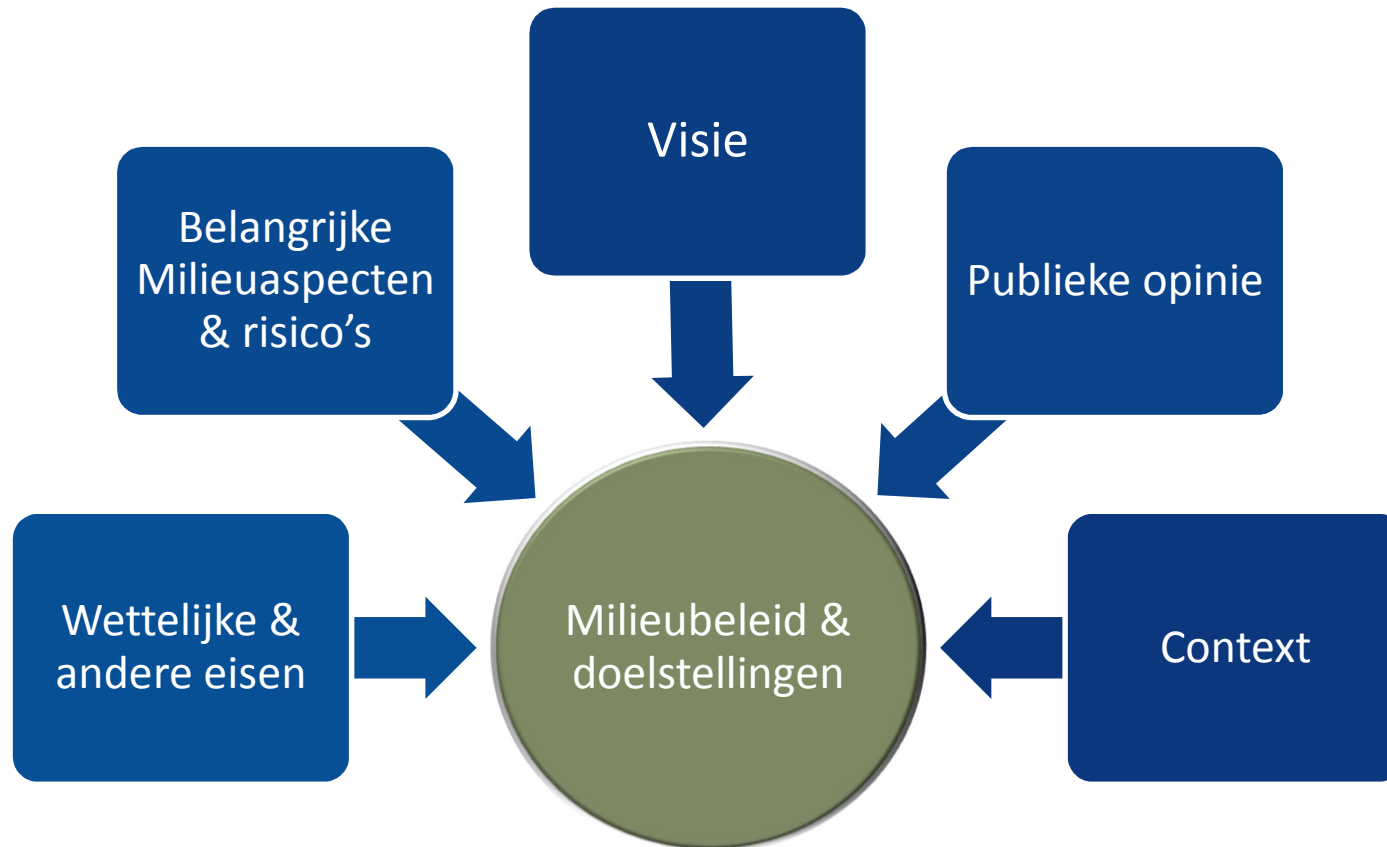
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	Instorting IT-infrastructuur	Markten-crash	Markten-crash	Markten-crash	Orkanen	Ongelijkheid	Ongelijkheid	Ongelijkheid	Conflicten
2	Ziektes	Onrust Midden-Oosten	Stilvallende Chinese groei	Stilvallende Chinese groei	Overstromingen	Staats-schulden	Staats-schulden	Extreem weer	Extreem weer
3	Olieschok	Mislukte staten	Ziektes	Ziektes	Corruptie	Broeikas-gassen	Broeikas-gassen	Werkloosheid	Mislukt overheids-beleid
4	Stilvallende Chinese groei	Olieschok	Gebrek internationale samenwerking	Staats-schulden	Verlies biodiversiteit	Cyber-aanvallen	Watertekort	Klimaat	Mislukte staten
5	Markten-crash	Ziektes	Protectio-nisme	Gebrek internationale samenwerking	Klimaat	Watertekort	Vergrijzing	Cyber-aanvallen	Hoge werk-loosheid

Those who **lead by example** and demonstrate passion for what they do, make it much easier for their followers to do the same. *Marshall Goldsmith*

LEIDERSCHAP

LEIDERSCHAP

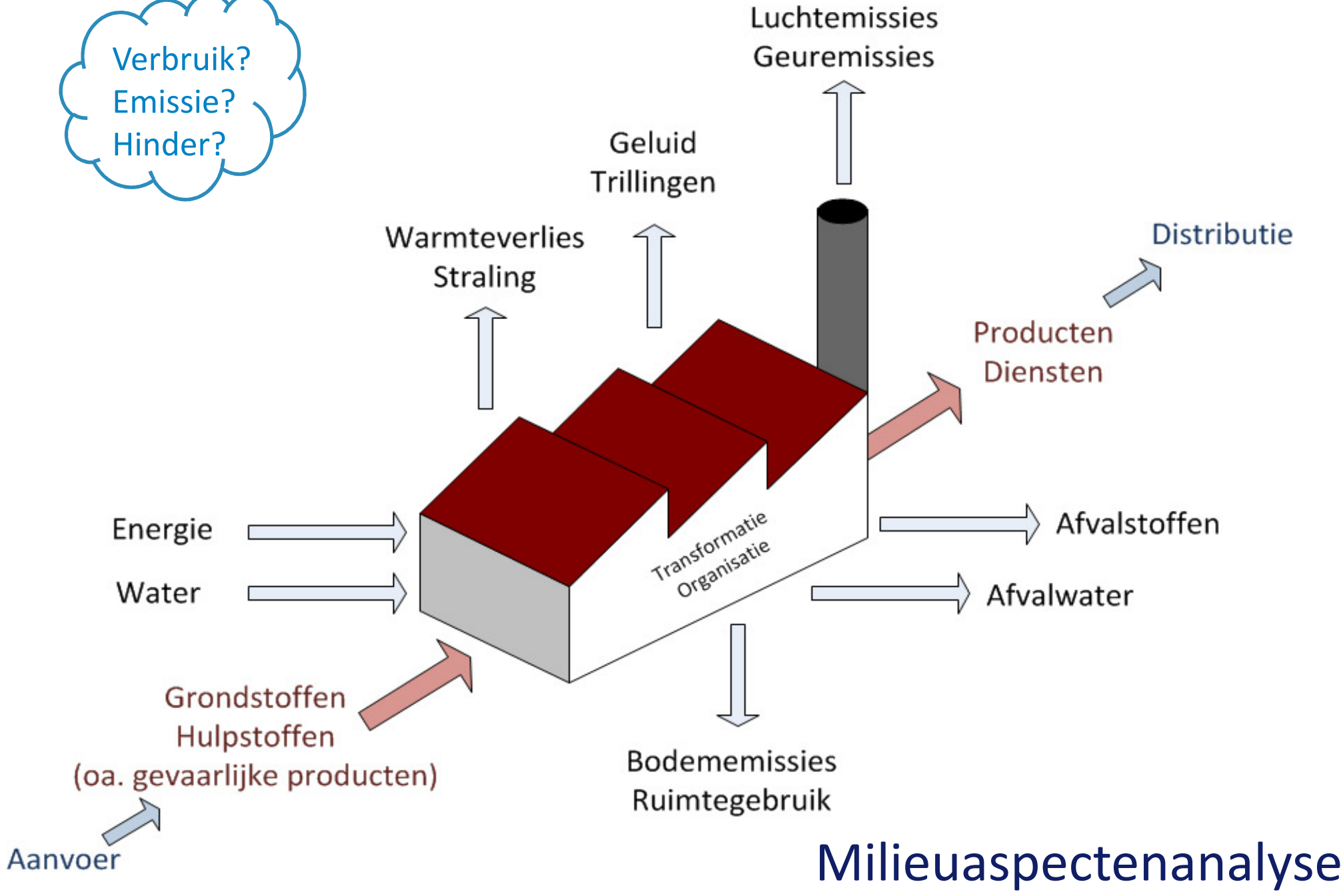
Middelen, Verantwoordelijkheden en bevoegdheden, Betrokkenheid

PLANNEN

- ✓ Milieuaspectenanalyse
- ✓ Complianceverplichtingen
- ✓ Vaststellen van risico's en kansen
- ✓ Acties definiëren om risico's en kansen aan te pakken
- ✓ Verbeterplannen uitwerken en opvolgen.

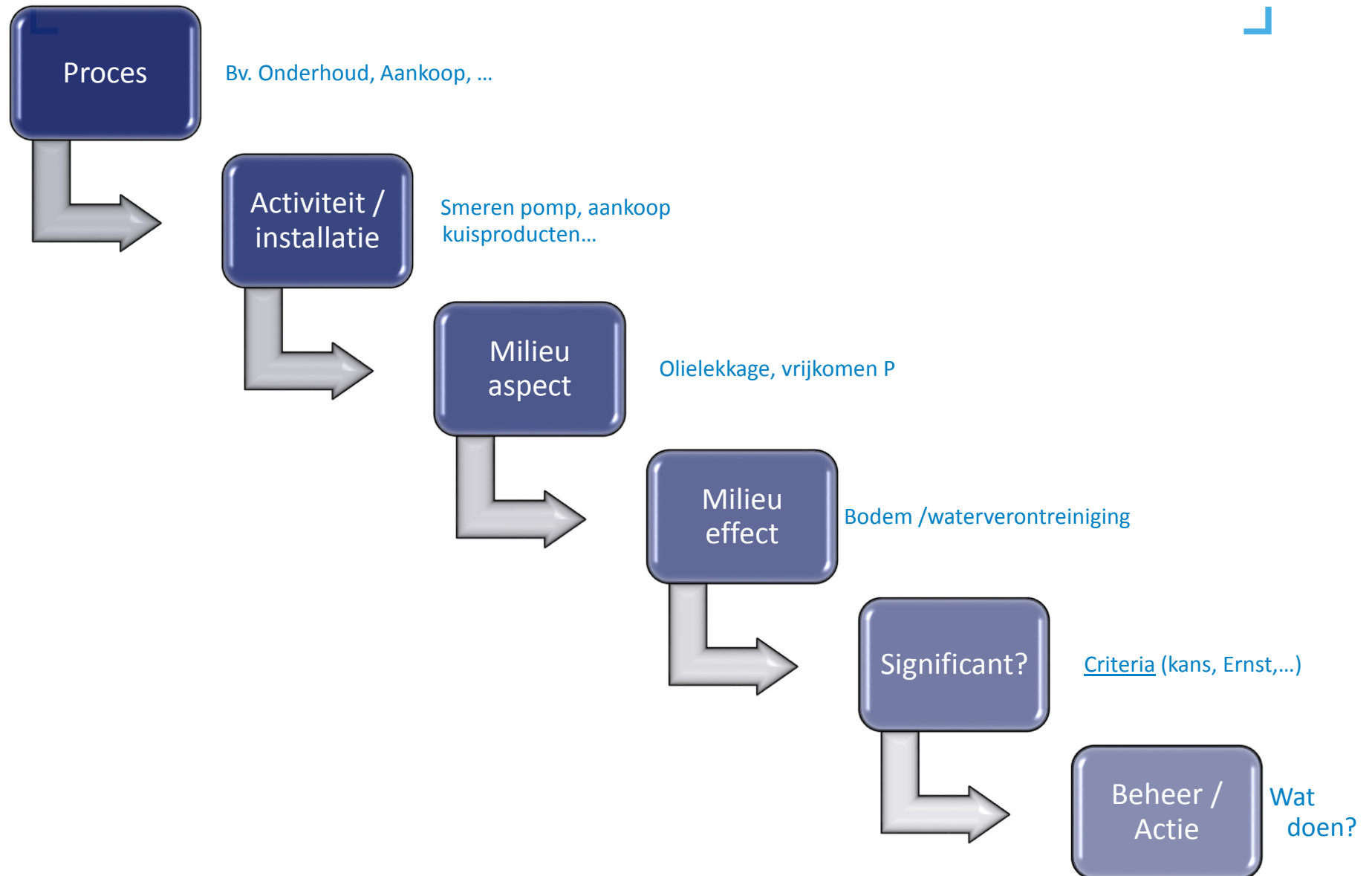

Verbruik?
Emissie?
Hinder?

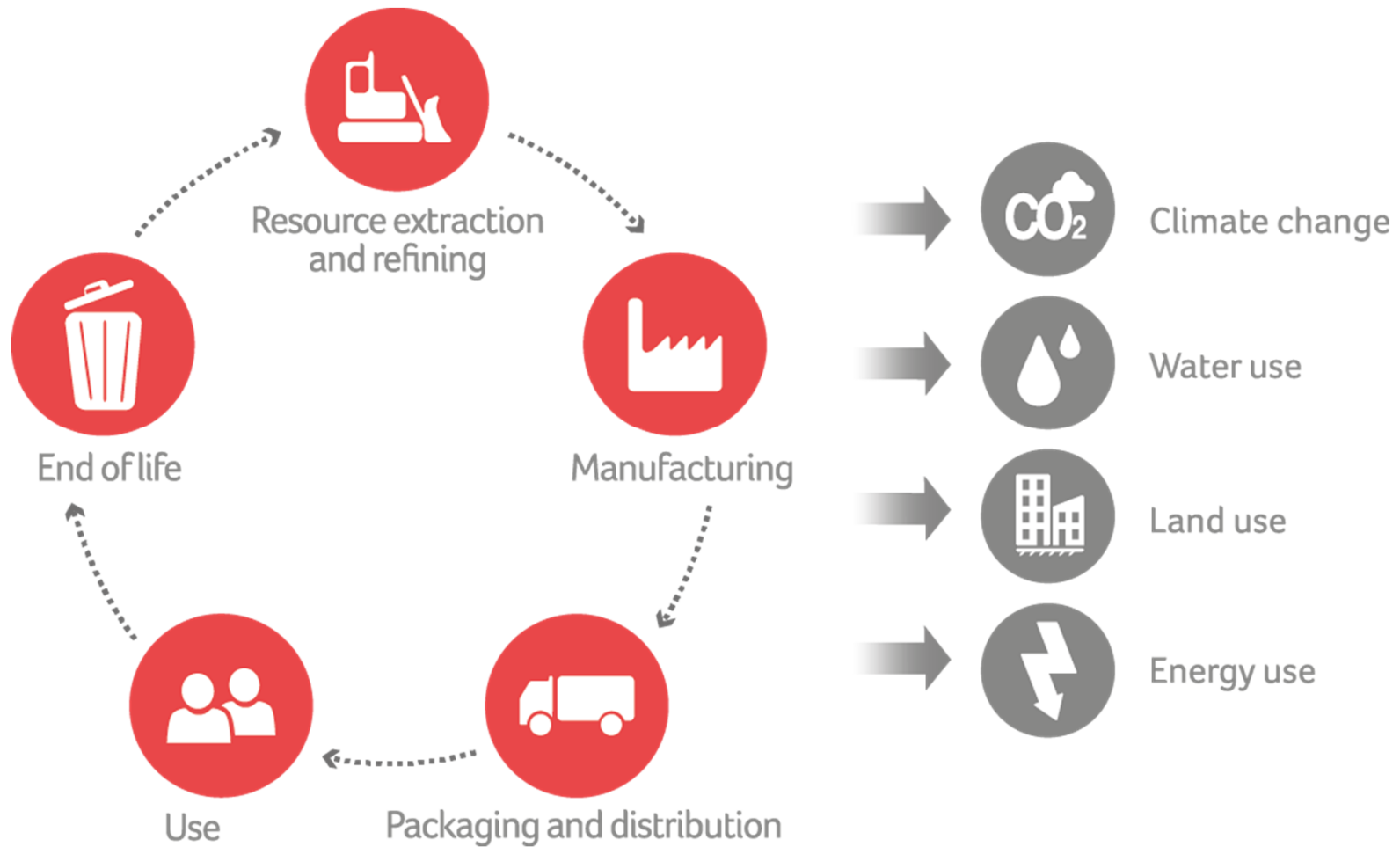
Milieuaspectenanalyse

MILIEUASPECTENANALYSE

LEVENSCYCLUSPERSPECTIEF

Denk ook aan: nieuwe ontwerpen, aankoop, woon-werkverkeer, verpakking end-of-life

ONDERSTEUNING

- ✓ Middelen
- ✓ Competentie
- ✓ Bewustzijn
- ✓ Communicatie
- ✓ Gedocumenteerde informatie

OPERATIONELE BEHEERSING

Beheren van belangrijke milieuaspecten:

- Afvalbeheer
- Energiebeheer
- Beheer (afval)water
- Omgaan met gevaarlijke stoffen
- Bodembeheer
- Beheer luchtmissies
- ...

Bv. via opleiding, procedures & instructies, IT tools, investeringen,...

! Beheren van wijzigingen ('Management Of Change) & Contractors.

NOODSITUATIES

Voorbereid zijn en reageren op noodsituaties

- De organisatie moet benodigde processen vaststellen, implementeren en onderhouden om zich voor te bereiden en te reageren op mogelijke noodsituaties
- De organisatie zal:
  - Reageren op feitelijke noodsituaties
  - Maatregelen om gevolgen te voorkomen of tegen te gaan
  - Acties ondernemen om herhaling te vermijden
  - Periodiek geplande maatregelen te oefenen, waar uitv.
  - Processen en geplande maatregelen periodiek herzien, met name na noodsituaties of oefeningen
  - Op passende wijze belanghebbenden informeren

De organisatie zal gedocumenteerde informatie bijhouden.

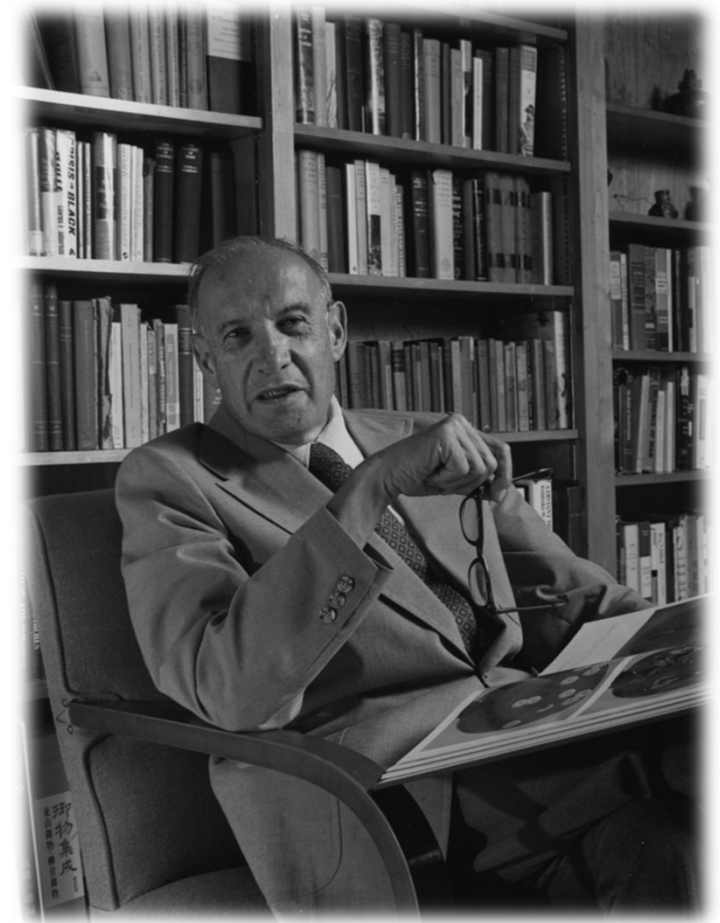

EVALUATIE PRESTATIES

*“If you can’t measure it,
You can’t manage it”*

Peter Drucker (1909 – 2005)

Amerikaans Hoogleraar management, schrijver, consultant

EVALUATIE PRESTATIES

- Relevant?
- Betrouwbaar?
- Eenheid duidelijk?
- Traceerbaar?
- Benchmark?

Electricity		3'706	<i>kWh/employee</i>
Heating Energy		119	<i>kWh/sqm</i>
Water		47	<i>l/employee per day</i>
Paper		94	<i>kg/employee</i>
Copier Paper		4'478	<i>A4 pages/employee</i>
Waste		225	<i>kg/employee</i>
Carbon Dioxide		3'118	<i>kg/employee</i>
Business Traffic		1'119	<i>km/employee</i>

EVALUATIE PRESTATIES

INTERNE AUDITS

Beoordeling naleving werkwijzen MMS

1. Auditprogramma / -planning
2. Uitvoering audit
3. Rapportering van de bevindingen
4. Opvolging van eventuele afwijkingen

DIRECTIEBEOORDELING

- Met bepaalde regelmaat
- Is MMS geschikt en doeltreffend?
- Gedocumenteerde informatie.

VERBETEREN

Analyseren van en leren uit afwijkingen

- Reageren en correctie doorvoeren
- Negatieve milieu impact beperken
- Omgaan met de gevolgen
- Corrigerende maatregelen (wegnemen OORZAAK)
- Acties invoeren
- Doeltreffendheid beoordelen
- Systeem aanpassen indien nodig
- Gedocumenteerde informatie bijhouden

Kansen voor verbetering bepalen en acties ondernemen!

GRIJP OOK DE KANSEN

Welke **kansen** (opportunities) zijn er en kunnen we deze benutten?

Via:

- Marktonderzoek, trendanalyse
- Bevraging stakeholders
- Ontstaan uit een probleem
- Brainstorming over de toekomst...

Bv. Powerwall Tesla (Elon Musk)

Bv. The Ocean Cleanup (Boyan Slat)

BEDANKT!

 NBN

www.nbn.be

academy@nbn.be

Joerdi.roels@quess.be